

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 10P/124/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5612210009
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Uličná
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2013:5612210009.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš samosudkyňou JUDr. Evou Uličnou v právnej veci navrhovateľky B. L., A. L., U.. X. XX. XXXX, F. R. M. G., U. N.. E. XXXX/XX, F.. Č.. R. M. G., R. X, proti odporcovi G. L., U.. XX. X. XXXX, F. R. M. G., U. N.. E. XXXX/XX, F.. Č.. R. M. G., R. X, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej H. L., U.. XX. X. XXXX, bytom ako rodičia, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, na čas po rozvode, takto

rozhodol:

Manželstvo účastníkov konania B. L., A. L. K. G. L., uzavreté dňa 1. 6. 1991 v Liptovskom Mikuláši, zapísané v Knihe manželstiev vo zväzku č. 19, ročník 1991, na strane 100, pod poradovým číslom 71, sa rozvádza.

Maloletá H. L., U.. XX. X. XXXX, sa zveruje na čas po rozvode do osobnej starostlivosti navrhovateľky.

Obaja rodičia sú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok.

Odporca je povinný prispievať na výživu maloletej H. L., U.. XX. X. XXXX, minimálnym výživným, určeným podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, v znení neskorších predpisov, t. j. 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v znení neskorších predpisov, mesačne, vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred, k rukám navrhovateľky, počnúc právoplatnosťou výroku súdu o rozvode manželstva účastníkov.

Konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k Milanovi Knapčíkovi, nar. 14. 11. 1991, sa zastavuje.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom na začatie konania, doručeným Okresnému súdu Liptovský Mikuláš dňa 17. 9. 2012, sa navrhovateľka domáhala rozvodu manželstva s odporcom, uzavretého dňa 1. 6. 1991 v Liptovskom Mikuláši a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej H. L. a G. L. tak, že sa zverujú do jej osobnej starostlivosti, za súčasného uloženia povinnosti odporcovi prispievať na výživu maloletej H. sumou 50 eur a na výživu G. L. sumou 70 eur mesačne. V návrhu uviedla, že u nej sa jedná o prvé

manželstvo, u odporcu o druhé manželstvo, z ktorého sa narodili 2 deti. Manželstvo bolo dlhú dobu harmonické a usporiadané. V období od marca 2008 sa vzťahy vážnym spôsobom narušili, nakoľko sa dozvedela, že odporca má mimomanželskú známosť. Odporca bol k nej agresívny, dával jej najavo, že o ňu nemá záujem. Domov chodil len kvôli deťom. Je medzi nimi neustále napätie, navzájom sa odcudzili, každý z nich vedie samostatný život. Bývajú síce na jednej adrese, spoločnú domácnosť však fakticky nevedú, spoločným aktivitám sa nevenujú. Ich manželstvo je len formálnym zväzkom, bez ďalšej perspektívy a nemá záujem na jeho ďalšom trvaní.

Odporca s návrhom na rozvod manželstva súhlasil. Súhlasil aj so zverením maloletej H. L. do osobnej starostlivosti navrhovateľky, s právom oboch rodičov maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Navrhol určiť výživné vo výške minimálneho výživného.

Navrhovateľka aj odporca navrhli, aby stretávanie s maloletou nebolo upravované.

Pred otvorením súdneho pojednávania navrhovateľka zobrala návrh na začatie konania v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k G. L. späť.

Kolízny opatrovník pre prípad rozvodu navrhol maloletú zveriť do osobnej starostlivosti navrhovateľky, s právom oboch rodičov zastupovať maloletú a spravovať jej majetok, za súčasného uloženia povinnosti odporcovi prispievať na výživu maloletej navrhovateľkou navrhovaným výživným.

Navrhovateľka pri výsluchu na pojednávaní uviedla, že návrh si podala z dôvodu, že odporca si našiel priateľku, tiež bol niekedy agresívny. Priateľku si našiel v roku 2008. Agresívny bol slovne, niekedy aj fyzicky. Fyzicky ju napadol 5-6 krát, vždy to bolo pod vplyvom alkoholu. Intímne spolu nežijú od roku 2008. Bývajú od 1. 3. 2013 v spoločnej domácnosti. Vzťahy medzi nimi sú chladné. Voľný čas spolu netrávia. Komunikujú spolu málo. Príjem má len z opatrovateľského príspevku vo výške 216 eur. Výdavky na bývanie sú 180 eur mesačne na nájomné, na elektriку 20-30 eur, na plyn asi 50 eur. Doposiaľ náklady na bývanie neplatili, nakoľko mali zaplatené nájomné za užívanie bytu. Zatiaľ sa s odporcom nedohodli, ako si budú náklady na bývanie deliť. Syn G. chodí na strednú školu, je zdravý, hrá hokej. Maloletá H. je žiačkou 3. triedy základnej školy. Za obedy sa dopláca 1-2 eurá. Za družinu platia 17 eur za polrok. Maloletá je zdravá, pravidelne neužíva žiadne lieky. Záujmovej činnosti sa nevenuje.

Odporca pri výsluchu na pojednávaní uviedol, že medzi nimi začali vznikať nezhody, prestali spolu komunikovať. V roku 2008 si našiel mimomanželskú známosť, nakoľko asi usúdil, že manželstvo nefunguje. Mimomanželský vzťah aj trvá, aj netrvá. Navrhovateľku napadol jedenkrát, zlomil jej sánku. Potom ju ešte jedenkrát zdrapil za ruku, ale podľa neho sa nejednalo o fyzické napadnutie. V manželstve mu všetko liezlo krkom, nemienil robiť celý život paholka. Uvedený stav pociťuje asi 10 rokov. Nepociťoval váženie si seba ako muža. Návrh na rozvod manželstva, ktorý podal v minulosti, zobral späť, nakoľko odchádzali do Kanady. Dohodli sa, že tam začnú nový život, avšak nič sa nezmenilo. Od 1. 3. bývajú v spoločnej domácnosti, nakoľko chcel navrhovateľke pomôcť. Je evidovaný na úrade práce. Bol jeden týždeň brigádnicky pracovať v Prahe, peniaze zatiaľ za to nedostal. Živnosť ukončil z dôvodu, že nebola práca. Momentálne žiadny príjem nemá, o dávky v hmotnej núdzi si nežiadal, nakoľko s tým bolo veľa vybavovania. Chodí si privyrábať brigádnicky, takto zarobí 50 eur na deň, 2-3 krát do mesiaca. Žiadny majetok nevlastní. Úspory, ktoré si priniesli z Kanady, už minuli.

Okrem výsluchu účastníkov konania súd vykonal vo veci dokazovanie aj listinnými dôkazmi, a to rodným listom detí pochádzajúcich z manželstva, sobášnym listom účastníkov, výpisom zo živnostenského registra odporcu, lustráciou účastníkov v databáze v Sociálnej poisťovni, správami Úradu práce, soc. vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, potvrdením o príjme odporcu, obsahom pripojených spisov Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 3C/7/2009, 9P/142/2012 a 8P/132/2012, zistiť nasledovný skutkový stav:

Účastníci uzavreli manželstvo dňa 1. 6. 1991 v Liptovskom Mikuláši. Manželstvo je zapísané v Knihe manželstiev vo zväzku č. 19, ročník 1991, na strane 100, pod poradovým číslom 71. U navrhovateľky sa jedná o prvé manželstvo, u odporcu o druhé manželstvo. V manželstve sa narodil dňa XX. XX. XXXX G. L. K. N. XX. X. XXXX G.Á. H. L..

Navrhovateľka je nezamestnaná, z evidencie uchádzačov o zamestnanie bola vyradená na vlastnú žiadosť dňa 4. 11. 2012. Je poberateľkou opatrovateľského príspevku vo výške 216 eur mesačne. Má dve vyživovacie povinnosti.

Odporca je nezamestnaný, evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 17. 10. 2012. Nie je poberateľom dávky a príspevkov v hmotnej núdzi. Živnostenské podnikanie ukončil k 12. 9. 2012. V období od 2. 1. 2012 do 31. 12. 2012 vykonával práce v obchodnej spoločnosti Index Nosluš, s. r. o. na základe dohody o vykonaní práce, keď za mesiac november mu bola vyplatená čistá mzda 107,80 eura, za mesiac december mu mzda vyplatená nebola. Má dve vyživovacie povinnosti.

Odporca podal dňa 5. 2. 2009 návrh na rozvod manželstva s navrhovateľkou, o ktorom prebiehalo konanie pred Okresným súdom Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 3C/7/2009. Z dôvodu späťvzatia návrhu na začatie konanie bolo konanie uznesením zo dňa 21. 4. 2009, č. k. 3C/7/2009-21, zastavené.

V konaní vedenom Okresným súdom Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 9P/142/2012, bol dňa 14. 11. 2012 schválený súdny zmier, uzavretý medzi G. L., U.. XX. XX. XXXX ako navrhovateľom a odporcom, v ktorom sa odporca zaviazal prispievať na výživu navrhovateľa sumou minimálneho výživného, t. j. 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa mesačne, od 1. 12. 2012.

Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č. k. 8P/132/2012-17, zo dňa 22. 10. 2012, bola schválená rodičovská dohoda, v ktorej sa otec zaviazal prispievať na výživu maloletej H. L. minimálnym výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa, od 1. 11. 2012. V čase rozhodovania súdu bola navrhovateľka nezamestnaná, evidovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie, poberala dávky v hmotnej núdzi vo výške 138 eur mesačne. Odporca bol nezamestnaný, evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nepoberal dávky v hmotnej núdzi.

Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

Podľa § 23 ods. 3 Zákona o rodine, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

Podľa § 18 Zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd návrhu navrhovateľky vyhovel a manželstvo účastníkov konania rozviedol, nakoľko mal preukázané, že vzťahy medzi manželmi sú tak vážne a trvalo rozvrátené, že manželstvo neplní v súčasnosti žiadnu zo svojich funkcií a nie je ani predpoklad obnovenia spolužitia. Napriek tomu, že manželia od 1. 3. 2013 opätovne začali bývať v spoločnej domácnosti, jedná sa len o spolužitie z dôvodu účelnosti, keď odporca pomáha navrhovateľke s kúrením v byte.

Obaja účastníci však zhodne uviedli, že vzťahy medzi nimi sú dlhú dobu rozvrátené, je medzi nimi vzájomné odcudzenie v citovej oblasti, intímne spolu dlhodobo nežijú, nekomunikujú spolu, netrávia spolu voľný čas. Príčiny rozvratu vzťahov medzi manželmi spočívali v ich vzájomnom odcudzení, ku ktorému došlo v dôsledku rozdielnosti názorov manželov na základné otázky existencie manželstva a rodiny, ako aj rozdielných očakávaní manželov od vzájomného spolužitia, ktoré vyústilo až do vzniku mimomanželského vzťahu odporcu. Navrhovateľka poukazovala na to, že odporca ju niekoľkokrát fyzicky napadol, správal sa voči nej agresívne fyzicky aj slovné. Odporca potvrdil, že navrhovateľku fyzicky napadol, čo nepochybne narušilo ich vzájomné vzťahy. Odporca pociťoval nedostatok úcty vo vzťahu k jeho osobe ako manželovi, pociťoval, že pre rodinu len pracuje, pričom táto skutočnosť sa nezmenila ani po odchode rodiny do zahraničia. V súčasnosti je manželstvo už len formálnym zväzkom, ktorý neplní žiadnu zo svojich funkcií. Manželia sú si nie oporou, pomocou, netrávia spolu voľný čas, dlhú dobu spolu intímne nežijú. Rozvod manželstva nebude ani v rozpore so záujmami maloletej Viktórie, na ktorej postavení sa v podstate nič nezmení, keďže rodičia bývajú od marca 2013 v spoločnej domácnosti.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa Zákona o životnom minime.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti

a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 2 písm. c) zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime, v znení platnom od 1. 7. 2012, za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 88,82 eura mesačne, ak ide o zaopatrené nepľnoleté dieťa alebo o nezaopatrené dieťa.

V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd zveril maloletú Viktoriu na čas po rozvode manželstva do osobnej starostlivosti navrhovateľky. V starostlivosti navrhovateľky neboli tvrdené, ani zistené, žiadne nedostatky, pričom s uvedenou úpravou súhlasil aj odporca a kolízny opatrovník. Zastupovanie a správu majetku maloletej súd zveril obom rodičom, nakoľko mal preukázané, že obaja rodičia sú spôsobilí na výkon uvedených rodičovských oprávnení. Súd určil odporcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej minimálnym výživným, t. j. 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime, čo aktuálne predstavuje 26,65 eura, prihladajúc k oprávneným potrebám maloletej, ako aj k schopnostiam a možnostiam odporcu a existencii vyživovacej povinnosti odporcu voči dospelému synovi. Odporca je v súčasnosti nezamestnaný, poberá len príjem z výkonu brigád v priemernej výške 100-150 eur mesačne. Prihladajúc k vyživovacej povinnosti odporcu voči pľnoletému synovi, kde bolo dojednané výživné medzi účastníkmi vo výške minimálneho výživného, mal súd za to, že v súčasnej dobe nie je v schopnostiach a možnostiach odporcu, aby prispieval na výživu maloletej viac, hoci by to aj jej potreby odôvodňovali.

Nakoľko rodičia upraviť stretávanie odporcu s maloletou nežiadali, prihladajúc aj ku skutočnosti, že v súčasnosti bývajú v spoločnej domácnosti, súd stretávanie odporcu s maloletou v rozsudku neupravil.

Podľa § 96 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.), navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

Podľa § 96 ods. 2 O. s. p., súd konanie nezastaví, ak odporca so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí; v takom prípade súd po právoplatnosti uznesenia pokračuje v konaní.

Podľa § 96 ods. 3 O. s. p., nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. V takomto prípade súd rozhodne o zastavení konania do 30 dní od späťvzatia návrhu.

Keďže navrhovateľka vzala návrh na začatie konania v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k G. L. späť a uvedený dispozitívny úkon jej prislúchal, súd, v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami, konanie v uvedenej časti zastavil. Nakoľko k čiastočnému späťvzatiu návrhu na začatie konania došlo skôr ako sa začalo pojednávanie, súd nezisťoval stanovisko odporcu a kolízneho opatrovníka k späťvzatiu, pretože aj ich prípadný nesúhlas so späťvzatím by bol právne neúčinný.

Podľa § 144 Občianskeho súdneho poriadku, účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod alebo neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. Súd však môže priznať i náhradu týchto trov alebo ich časti, ak to odôvodňujú okolnosti prípadu alebo pomery účastníkov.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s citovaným zákonným ustanovením, podľa ktorého v konaní o rozvod manželstva účastníci zásadne nemajú právo na náhradu trov konania. Súd nemal preukázané, že by pomery účastníkov resp. okolnosti prípadu odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z nich.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozsudku prostredníctvom Okresného súdu Liptovský Mikuláš na Krajský súd v Žiline v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O. s. p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.

Podľa § 27 ods. 1 Zákona o rodine, manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvođe manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.